

June 10, 1964

Editor,
The Times Literary Supplement
Printing House Square
London, ENGLAND.

Dear Sir:

I am writing to enquire about Georg Lukacs's article, "Theatre and Environment," printed in the April 23 issue of T.L.S. I am eager to know whether it was written for your Supplement or whether it was reprinted from an unnamed source. If the former is the case I would like to know who translated it from what language, and I would like a copy of the original, whether in German or Hungarian. If the latter is the case I would like to know where the article has appeared previously, in what language, and who translated it for you.

I am especially intrigued by the use of the term "scenic art," for Lukacs does not refer to theatrical production (where that term would seem suitable) but rather to the printed page (where "dramatic art" might be more fitting).

Your assistance will be greatly appreciated.

Very truly yours

MTA Lukács Archivum
Levélár

Robert K. Sarlos
Lecturer in Dramatic Art

1964, június 22

Professor György Lukács
c/o The Times, Literary Supplement

Igen Tisztelt Professor Ur!

Nagy érdeklődéssel olvastam "Theatre and Environment" c. cikket a The Times irodalmi mellekletenek unnepi Shakespeare számában, április 23-
ikan. Mint színház-történetesnek, különösen az ragadta meg a figyelmemet,
hogy Ön szisztematikusan a "scenic art" kifejezést használta, holott nem
a színpadon testet oltott dramáról, hanem az írott műről értekezett.

Kérdést intéztem a Szerkesztősegreghez, a cikk eredetijét illetőleg--
de a válasz nem volt kielégítő. Mivel sem azt nem közölték milyen nyelv-
ven íródott az eredeti cikk, sem hogy ki fordította, sem hogy az eredeti
kifejezés mi volt, sem hogy az eredeti fogalmazvány hol és hogyan lehetne
elérhető -- a titkárno levele a "nesze semmi, fogd meg jól" kategóriába
tartozott. Ezért fordulok Önhez, Professor Ur, és akar csak a pusztán
nyelvi tények közléseért is halas leszek. Természetesen sokkal értékesebb
lenne számomra, ha Professor Ur röviden részletezne elgondolását az egy-
seges "színjatek-egész" egyszóban való megfogalmazására vonatkozólag.
A magyar és német nyelvben ugyanis ez nem tűnik különösen nehéznek, de az
angolban "dramatic art" alatt mindenki mást ért, és a "dramatic literature"
kifejezésnek pedig határozottan szoba-zamáta van.

Hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy azíránt is érdeklődjem, írt-e
Professor Ur egyéb cikket, esszét, vagy tanulmányt a színház és drama
területen -- Madach Tragediajával kapcsolatos ismert cikken kívül? Ed-
dig ugyanis nem volt tudomásom az Ön e téren esetleg kifejtett munkássá-
gáról.

Annak a reményemnek adva kifejezést, hogy e levelem eljut Önhez e
bizonytalan modu továbbítás dacára is és Ont legjobb egészségben találja,
zárom soraimait, mielőbbi nagyrabecsült választ várva,

Érdekes!

teljes tisztelettel,

Robert K. Sarlos

Robert K. Sarlos
Lecturer in Dramatic Art

June 22, 1964

Dear Miss Serzurier:

Kind as your letter is, it offers me no assistance whatsoever. You don't even bother to tell me in what language the article was written originally. That would have been the least you could have done. Of course you may not know that Professor Lukacs has written most of his essays in German, but that his native tongue is Hungarian. For my particular purpose the original language of this article does make a difference.

I hope you can do a bit more for me this time. I enclose a letter to the Professor whose address I do not know and my request is that you forward that brief note to him.

I really would trust that the devoted staff of such a renowned paper as The Times can do so much for an interested reader.

Very truly yours,

Robert K. Sarlos
Lecturer in Dramatic Art

MTA Lukács Archivum
- Levéltár

THE TIMES

1785

THE TIMES PUBLISHING COMPANY, LIMITED
PRINTING HOUSE SQUARE
LONDON, E.C.4
TELEPHONE: CENTRAL 2000

July 1, 1964.

Dear Mr. Sarlos,

I am sorry to have appeared so unhelpful, but the truth is that the person who translated the article by Lukács here was abroad at the time. However, he has now returned and tells me that it was originally written in German. I have sent your letter on to Mr. Lukacs so you should be hearing from him soon.

Yours sincerely,

Kendy Semmeri

Editor's Secretary.

Mr. R.K. Sarlos,
Dept. of Dramatic Art,
University of California,
DAVIS.

MTA Lukács Archivum
Levélár

BY AIR MAIL
PAR AVION
AIR LETTER
AEROGRAMME 64

Mr. R.K. Sarlos,

Department of Dramatic Art,

University of California,

Davis,

California,

U.S.A.

↑ First fold here ↓

← Second fold here →

Sender's name and address:

THE TIMES PUBLISHING COMPANY, LIMITED

PRINTING HOUSE SQUARE

LONDON, E.C.4

AN AIR LETTER SHOULD NOT CONTAIN ANY ENCLOSURE:
IF IT DOES IT WILL BE SURCHARGED
OR SENT BY ORDINARY MAIL.

Form approved by the Postmaster General, No. 71995/2E

← To open cut here →

1964 augusztus 12

Igen Tisztelt Professzor Ur!

Köszonettel nyugtazom július 5.-i levelet. Tomor és világos definícióját nagyra becsülöm, és avval egyetertek. Megvallom, megfordult agyamban, hogy így értelmezzem cikkének első paragrafusát, a fordítás azonban nem nyújtott teljes bizonyosságot. Talán úgy is éreztem, hogy a megemlített elv nem volt elegendően emphatikus, hanem Ön szinte magatoleretődöként kezelte. Sajnos, tapasztalatom szerint az irodalom tanarai, kutatói és kritikusai többnyire "tisztá irodalom"-ként, azaz a nyomtatásban elő szöveggént vetik vizsgálat alá a drámát, lebecsülve vagy teljesseggel ignorálva a színpadhoz fűződő szoros kapcsolatot, meghatározottságot.

Halas vagyok a drámára vonatkozó tanulmányainak felsorolásaért is. Örommel konstataáltam, hogy fiatalkori művetől eltekintve mindannyi rendelkezésre áll itteni egyetemi könyvtárunkban. Volna azonban egy kiegészítő kérdés. Egyik kollegám, aki a harmincas évek amerikai munkásszínjatszóiával foglalkozik kutató munkájában, a következő mondatra akadt a New Theatre 1934 decemberi számában: "Georg Lucas /sic/, the exiled German revolutionary critic in an essay on Marx and Engels on Dramaturgy in the current issue of International Theatre indicates an approach to the problem." Mind színház-történeti, mind pedig teoretikai érdeklődésünk szempontjából mindkettőnk kíváncsiak vagyunk vajon One-e az említett esszé, és ha igen, hol lelhető fel az idézetben jelzett obskurus és ritka folyóiraton kívül, melyet eddig nem állt módunkban kezhez kapni.

Szíves választ várva, ismételt köszonettel és teljes tisztelettel,

fa b's Robert K. Sarlos

é Keretel

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

DEPARTMENT OF
DRAMATIC ART AND SPEECH
DAVIS, CALIFORNIA

1964, június 22

Professor György Lukács
c/o The Times, Literary Supplement

Igen Tisztelt Professor Úr!

Nagy érdeklődéssel olvastam "Theatre and Environment" c. cikket a The Times irodalmi mellékletének ünnepi Shakespeare számában, április 23-ikán. Mint színháztörténésznek, különösen az ragadta meg a figyelmemet, hogy Ön szisztématikusan a "scenic art" kifejezést használta, holott nem a színpadon testet öltött drámáról, hanem az írott műről értekezett.

Kérdést intéztem a Szerkesztőséghez, a cikk eredetijét illetőleg-- de a válasz nem volt kielégítő. Mivel sem azt nem közölték milyen nyelven íródott az eredeti cikk, sem hogy ki fordította, sem hogy az eredeti kifejezés mi volt, sem hogy az eredeti fogalmazvány hol és hogyan lehetne elérhető -- a titkárnó levele a "nesze semmi, fogd meg jól" kategóriába tartozott. Ezért fordulok Önhöz, Professor Úr, és akar csak a pusztán nyelvi tények közléseért is hálás leszek. Természetesen sokkal értékesebb lenne számomra, ha Professor Úr röviden részletezne elgondolását az egységes "színház-egész" egyszóban való megfogalmazására vonatkozólag. A magyar és német nyelvben ugyanis ez nem tűnik különösen nehéznek, de az angolban "dramatic art" alatt mindenki mást ért, és a "dramatic literature" kifejezésnek pedig határozottan szoba-zamata van.

Hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy aziránt is érdeklődjem, irt-e Professor Úr egyéb cikket, esszét, vagy tanulmányt a színház és dráma területén -- Madach Tragediájával kapcsolatos ismert cikkén kívül? Eddig ugyanis nem volt tudomásom az Ön e téren esetleg kifejtett munkásságáról.

Annak a reményemnek adva kifejezést, hogy e levelem eljut Önhöz e bizonytalan módú továbbítás dacára is és Önt legjobb egészségben találja, zárom sorainait, mielőbbi nagyrebecsült választ várva,

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

teljes tisztelettel,

Robert K. Sarlos

Robert K. Sarlos
Lecturer in Dramatic Art

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

DEPARTMENT OF
DRAMATIC ART AND SPEECH
DAVIS, CALIFORNIA

1964 augusztus 12

Igen Tisztelt Professor Ur!

Köszönettel nyugtázom július 5.-i levelét. Tömör és világos definícióját nagyra becsülöm, és avval egyetértek. Megvallom, megfordult agyamban, hogy így értelmezem cikkének első paragrafusát, a fordítás azonban nem nyújtott teljes bizonyosságot. Talán úgy is éreztem, hogy a megemlített elv nem volt eléggé emphatikus, hanem Ön szinte magától értetődőként kezelte. Sajnos, tapasztalatom szerint az irodalom tanárai, kutatói és kritikusai többnyire "tisza irodalom"-ként, azaz a nyomtatásban élő szöveggként vetik vizsgálat alá a drámát, lebecsülve vagy teljességgel ignorálva a színpadhoz fűződő szoros kapcsolatát, meghatározottságát.

Hálás vagyok a drámára vonatkozó tanulmányainak felsorolásáért is. Örömmel konstataáltam, hogy fiatalkori művétől eltekintve mindannyi rendelkezésre áll itteni egyetemi könyvtárunkban. Volna azonban egy kiegészítő kérdésem. Egyik kollégám, aki a harmincas évek amerikai munkásszínházzal foglalkozik kutató munkájában, a következő mondatra akadt a New Theatre 1934 decemberi számában: "Georg Lucas /sic/, the exiled German revolutionary critic in an essay on Marx and Engels on Dramaturgy in the current issue of International Theatre indicates an approach to the problem." Mind színház-történeti, mind pedig teoretikai érdeklődésünk szempontjából mindketten kíváncsiak vagyunk vajjon Ön-e az említett esszé, és ha igen, hol lelhető fel az idézetben jelzett obskurus és ritka folyóiraton kívül, melyet eddig nem állt módunkban kézhez kapni.

Szives válaszát várva, ismételt köszönettel és teljes tisztelettel,

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Jacob Robert

Robert K. Sarlos

Aufbau 1933 Ullar

9 Jan. 1965